

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

IX. Multum Deo debemus, quod ipsam conscientię refectionem in Societate adeo nobis facilem & suauem reddiderit: & quænam facilitatis huius & suauitatis sint causæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40105

quam est à vera humilitate alienum, *Quod* si, ut regula præscribente facere iubemur, iniurias pati, falsa testimonia subire, imò & stulti haberi (nulla tamen ad hoc à nobis occasione data) velle debemus; quanto hæc ipsa magis optanda nobis sunt, ut aliquem virtutis, obedientiæ, religionis actum exercitemus, & tanti momenti regulam, ut hæc ipsa est obseruemus? Verum ne omnia spiritali solum viâ conducere videamur; ecce ut totum hoc negotium & planius & facilius reddamus, aliud illud iter quod superiori capite indicauimus, quod etiam bonum & verum est, rursus resumamus; ostendentes hominem superiori se declarando & præfaciendo, non modo nihil deperdere, verum etiam hoc pacto sibi honorem æstimationem imò & maiorem eius amorem comparare; se autem occultando omnia hæc apud eum amittere. Cui addo, & aliud quod hinc consequitur nimirum, cum hæc sinceritas & perspicacitas locum habet, Superiorem huic sui detectori permultum fidere & iure merito: nouit enim omnia quæ in ipso sunt, & præsit eum cum quæcumq; illi superuenit difficultate ad se ilico recurrendum. At cum liquidò se quis non aperit, quod facile videre est; tunc nihil illi fidere superior potest; quia eam ignorat, & quid illo lateat nescit; unde necesse eum erit caute, restrictè & timide cum subdito procedere, eum semper ut suspectum habendo.

Est id imprimis notandum, est enim de præcipuis radicibus, à quibus multæ in subditis animorum auersiones & amaritudines enasci possunt, quæ omnes indubiè euanescent & cessarent, si sincere quis superiori se reuelaret. Sic videmus quotidie per hunc procedendi modum & communicationem sui multas umbraticas apprehensiones & imaginarias suspiciones, quas de inferioribus superiores, & contra de superioribus nonnunquam subditi conceperant, effigari & finem habere, siquidem suspiciones hæc & temores perinde sunt ac

phantasmata de nocte apparentia; quæ si eminus videantur vel audiantur, perterrent & consternant; si autem propius, ut ea tangas accesseris, non aliud esse comperies, id quod mirum & peregrinum tibi videbatur, quàm arboris ramusculum ita sit in hisce rebus nimirum ut id quod te percelleret, terre faciebat, & aliquid esse videbatur, ubi ipsum tangis, id est, te aperis & ipsum cum superiore comunicas ilico euanescat, & non nisi merum phantasma esse comperias: Vnde præclare Seneca, de constantia & animi robore quo res ipsas aggredi debemus, loquens, ait. *Non quia difficilia sunt non audemus, sed quia non audemus, difficilia sunt.* Si enim serio huc animi adiungeremus, & ea aggredi auderemus videremus haud dubiè, non tantam illis, quanta forte prima fronte apparet, difficultatem contineri: Et ad hoc declarandum adferam illam, quam paulo ante obiter attigi, similitudinem de phantasmatis nec non aliud Poeta. *Terrificos visus forme* Et notat non dixisse Pœtam, eas vere terribiles fuisse, sed tales tantum apparuisse: quare accede & manu palpa, & videbis eas non nisi merum nihil esse. Taliter se res habet in eo quod in præfens tractamus.

DE MOB. CAP. VI. IX.

Multum Deo debemus, quod ipsam conscientia refectionem in societate adeo nobis facilem & suauem reddiderit: & quanam facilitatis huius & suauitatis sint cause.

Immensas largitori Deo ob singulare adeo, quod in societatem confert beneficium & fauorem, gratias referamus oportet, quod videlicet, isthæc subditorum apud superiores declaratio talem eodante locum in ipsa habeat, tantaque suauitate & animi alacritate vsurpetur: hoc namque ex se longe difficilius est, quàm qualibet penitentia & mortificationes exteriores. Satis porro quæ res hæc ex se habet difficultas intelligitur ex ea quæ in sacramentalis confessionis præcepto continetur, in quo maiorem fideles ut plurimum sentite difficultatem solent, quàm adeo in reliquis omnibus præceptis, hinc ut minor ipsa foret, & tolerabilior,

Subito se manifestari multum fudit superior.

Per manifestationem vitantur alienatio subditi à superiori.

hilior, necesse fuit, confessionis sigillum & secre-
 tum, quod adeo inuoluate integreque; seruandū est
 longe diuina præfribi: ipsum nihilominus qui
 busdam adeo videtur difficile, vt, ne se animum-
 que aperiant, infernū quendam inchoatum ob
 assiduos conscientie remorsus, anxietudines &
 inquietudines, quas ingitur quocumque; pergunt
 circumferunt, in hac vita pate malint, quam po-
 stea in altera vita perfectum in sempiternam pa-
 tiantur. Longè verò minus tute facis, dum vni-
 uersum animum tuum limpide in superioris si-
 num effundis: quia non solum aperis peccata,
 & quod confessionis materia est, verum etiam
 quod nec peccatum est, nec confessionis mate-
 ria: Et non raro solet maiorem homo in aliqua
 sua fragilitate ineptia & parua imperfectione,
 quam in aliis peccatis grauioribus declarandis
 repugnantiam sentire. Huc accedit quod omnia
 hæc etiam extra confessionem aperiantur; quod
 profecto longe maius est. Cum ergo rem quæ ex
 natura sua tam difficilis, simul tamen tam fructuo-
 sa est, adeo nobis Dominus facilem & suauem
 reddiderit, magni sanè beneficium hoc faciendū
 est; & inhiat propterea ei gratiæ agendæ.

Manifesta-
 tio sui diffi-
 cilior, quā
 peccatorū
 confessio in
 sacramento
 penitentia.

At videamus iam, quam tantæ hac in re
 facilitatis & suauitatis in societate sit causa, Pri-
 ma & præcipua est ipsa gratia Religionis, Deus
 quippe vnicuique Religionis particularia quæ-
 dam media ad perfectum suum proportionata
 & prout finis & institutum quod ipsa proficitur,
 id videtur exigere suggerit. Atque hoc est quod
 gratiam Religionis vocamus. Et quoniam ad fi-
 nem quem Societas proficitur, qui est, vt simus
 ad quocumque; terra tam discurrendum, ad ani-
 mabus opem qua possumus ferendam, & cum
 omni hominum genere conuersandum parati,
 tanti momenti tamque necessarium medium est,
 vt nos à capite ad calcem usque; & intus & foris
 superior perspectos habeat, ob eas, quas ante di-
 ximus rationes, hinc est quod particulare quod-
 dam auxilium & gratiam ad hoc nobis Deus
 opt. max. concedat.

Manifesta-
 tio sui in so-
 cietate faci-
 lis per
 gratiam re-
 ligiones.

Trat. 1. c. 7

Se uia de hac facilitatis ac suauitatis cau-
 sa est; benigna bonaque super omnem susceptio,
 paterna quæ subditi in illis recipiunt viscera, be-
 nignitas & amor, quod ipsos recipiunt, adeo vt a-
 liam ob causam ibi non esse videantur, quam vt
 aures tibi præbeant, & consulantur. Est hoc
 per magni momenti negotium, unde ne esse si-
 bi est, subditos per uadere a credere, se amicam
 hanc in superioribus susceptionem, & beneuo-
 lentiam certo inuenturos omnes vt fiducialiter
 ad ipsos recurrant, & tanti ponderis rem quanti
 hæc est, exercere id eo non omittant, quod sibi
 à superioribus meruant, eosque; vt austeriores &
 duriores exhorrescant. Huc vero non parum
 conferet cogitare ipsorum etiam superiorum
 peimultum interesse, sic beneuole amanterque

Manifesta-
 tio sui faci-
 lis propter
 paternum
 superiorum
 in suos ani-
 mum.

subditos venientes excipere; hoc namque ipso-
 rum officium est; quod nisi facerent partibus i-
 psi suis minime satisfacerent.

S. Bernhardus super illa cantici cantico-
 rum verba, Exultabimus & latebimus in te, amores
 verum tuorum super unum; scribens superio-
 res sic commonet, dicens; Audiant hoc pra-
 latus, qui sibi commissis semper volunt esse formi-
 dini, vilitati raro, erudimini qui iuracati ter-
 ram, discite subditorum matres vos esse debere,
 non dominus, sed date magis amari, quam metui, &
 si interdum severitate quæ sit, paterna sit, non ty-
 rannica: matres seruando, patres vos corrigendo
 exhibeati: mansuescite, ponite feritatem, suspen-
 ditia verbera, producite verba, pectora lacte pingui-
 esant, non typh. torgeat. Et huius rei occasi-
 one adducit illud Apostoli Pauli: Fratres &
 si preoccupatus fuerit homo in aliquo dilecti, vos
 qui spirituales estis, huiusmodi instruite in spiritu
 lenitatis, consideratis te ipsum, ne & tententur: nec
 non illud Ezechielis: Ipse impius in iniquitate
 sua morietur, sanguinem autem eius de manu tua
 requiram. Vt, inquit, superioribus, qui subditos,
 tentationum atque infirmitatum suarum de-
 tegendarum causa, ad se accedentes benignè
 & amanter non suscipiunt, Vt illis, si eos exa-
 speratos à se dimittunt, paterna viscera iis non
 exhibent, nam si propterea subitum vel mo-
 ri, vel deteriorari contingat, vt non raro solet
 contingere, id Deus à superiore repositet. Adeo
 vt etiam non tua causa, propter se ipsum saltem
 bene suos superior fungi officio debeat, vt tu
 bene fungaris tuo.

Serm. 23. in
 Cant. can-
 tic. 1. 3.
 Superiores
 subditis po-
 tius vbera,
 quam ver-
 bera, admo-
 veant.

Gal. 61.

Ezech. 3. 18

A superio-
 ribus ii, qui
 suamque; de-
 tegerint, be-
 nignè au-
 diendi, &
 instruendi.

Tertia, quæ hoc in societate facile & suauè
 reddit, causa, est exemplum & rei huius tam
 frequens & communis vsus, vt potè quam
 quotidie à fratribus nostris, usurpā videmus.
 Vnde bene quoad hoc dicere possumus, quod
 olim Augustinus, cum ad orthodoxam Re-
 ligionem transire proponeret, ac casu viue-
 re difficile illi videretur, atque adeo hoc à se
 ipse impetrare non posset, euenisse sibi scilicet
 Apparuisse itaque sibi dicit conven-
 tiam in honesta cuiusdam matrona specie,
 ac multos ei pueros & puellas, quos capax
 cuiusdam pallii symmate tegebat, nec non a-
 lios plurimos variis status, sexus & aetatis, e-
 orem omnes mirè castos & honestos osten-
 disse, ac subridendo, quasi illi inuerm ac
 pusillanimitatem exprobraret, dixisset: Quod
 isti & ista, an non poteris? An vero
 isti & ista in semetipsis possunt, ac non in Do-
 mino Deo suo? Quo viso & audito mirè
 fuit sanctus ille vir animatus. Pari modo
 ipse, cum aliquam tibi quo ad hoc cacada-
 non difficultatem representabit, dicere po-
 tes, Quid? te non posse, quod possunt
 omnes? Te non facere quod facit,
 alius

Lib. 8. Con-
 fess. c. 11.
 Facilis sui
 manifestatio
 in socie-
 tate propter
 multorum
 exemplum.

alius ille, quare & antiquior & doctior, & prudentior, & cordatior est? Ita porro hoc cogitatu negotium isthuc complanatur, ut non modo ipsum reddat facilius, verum etiam efficiat, uti in non faciendo difficultatem sentiamus, dum & cæteros offensuri, & notam aliquam incurfuri videmur, si quod faciunt reliqui, ipsi soli facere negligamus. Quocirca omnes quotquot sumus, eniti debemus, ut salutaris hic usus & bona consuetudo longius se extendat, quo bono huius exemplo animeretur ille, ac deinde alii. Veteranorum imprimis & doctiorum est, hanc aliasque id genus res tum exemplo suo, tum sermone, colloquiis & conversationibus conservare & stabilire, nam uti per hæc multum aliis prodesse, ita etiam obesse & mali multum causare possunt. Reliqui quippe singula ipsorum opera verbaque; norant & intuentur, eaque magni faciunt; & sequuntur, quæ ipsos æstimare & sequi conspiciunt. His addo, permultum vniuersiusque interesse rem hanc usurpare & exercere; ita namque hæc illis facilis fiet: Si vero usurpare negligat, paucis post diebus magnam in in eo difficultatem reperiet: Sicut & in aliis humilitatis & mortificationis exercitiis usu venit, & in confessionis præcepto fieri videmus, nimirum qui semel duntaxat per annum confitentur, iis ipsum perdifficile, qui autem sæpius, facile & suauiter reddi.

Quartò, huc etiam non parum iuuat, quod norit homo, quod superiori vel rerum spiritualium præfesto dicitur, dum conscientia status ratio redditur, id non tanquam iudici, sed velut patris dici, ut subditum consoletur, ei consilium det & remedium suggerat: Proinde non potest quis vllatenus ob id quod eo in foro deponit, castigari, etsi alioquin res ex se castigationem promereatur, uti nec ob ea quæ in Sacramento confessionis deponuntur: quia fori hi distincti sunt ab aliis foris, nec quod de illis dicitur, his accommodari potest.

Quintò, hanc conscientia claritatem

maximè faciliat, nec non superiora magis confirmat summum ditorum silentium (quod etiam ipsis in Constitutionibus nostris indicatur) ita ut superior vniuersa, quæ dicuntur, nulli prorsus mortali sit reuelaturus, Adeo ut securus & tutus esse queas, id, quod ei, conscientia rationem reddendo, dices, illius in corde clausum & obseruatum fore, ac nulli hominum aperiendum aut declarandum, nec vllum inde tibi damnum vel infamiam secururam. Hoc, præterquam quod omne secretum natura sua ad peccatum & quidem mortale obligat, R. P. N. Generalis, Claudius Aquauia grauibus & ueris decretis confirmauit & stabiluit, nec non pœnis & castigationibus statutis in eos, qui secus facerent, vsque; eò ut etiam ab officio illos suo deponi & in ordinem redigi velit; & non modò subditis hoc uerum decretum innotescere & constare, eorum etiam scire illos vult, quod superiores, cum in huius obseruantia & executione delinquent, certò pœnas dabunt: sicuti ne homines à Confessione Sacramentali detererentur, etiam necesse fuit, sacerdotibus ad illius sigillum & secretum seruandum lege lata strictè obstringere, ita ne quis se à conscientia ratione reddenda excusaret, visum est R. P. Nostro, illius secretum tam operose & signanter inculcare, ut ne tanti momenti negotium aut refrigerat aut vilipendatur. Quia nescio, inquit, num bono Societatis regimini dari quid possit perniciosius, ut pote quæ ad perfectionem suos magis per cultura internæ, & directionis spiritualis viam, quam per alias quaslibet leges & pœnitentias exteriores, conducere cupit. Vnde satis intelligent superiores, quantum Religioni ipsi sint damnum, harum rerum secretum infringendo, illaturi.

CAPVT. X.

Quis in conscientia ratione reddenda nobis seruandus modus.

Effunde

Ad inducendam sui manifestationem multum valet exemplum seniorum, & doctiorum virorum.

Superior in suorum delictis manifestus non iudex, sed pater & magister est.

Cap. 4. ex. am. 3. 35.

Facilis sui manifestatio ob secretum superioribus seruandum.

Instructio de paterni generatione conscientia à subditis, & secreti seruanda.

Sui manifestatio pro capitulo secreti seruandum.

Ther...

Ratio scientia candida redd...

Ratio scientia in a redd info...

Reg. com. 140.